

ЧИСЛИТЕЛНИЦА.

ОПРЕДЪЛЕНИЯ.

1. *Количество* ся нарича всичко, что може да ся измѣрва или изброява, какво-то: дължина, ширина и дебелина на тѣла, тегло (вѣсъ), врѣмя, стадо овци, кошъ яблъкы, цѣна на нѣчто и пр.

2. Количество-та бывать *еднородны* и *разнородны*. Еднородны количества могѫть да ся сравнявать помежду си, т. е. да ся тръси съ колко едно количество е по-вече или по-малко отъ друго, или колко пѫти едно отъ тѣхъ е по-голѣмо отъ друго, а разнородны количества не могѫть да ся сравнявать помежду си. Напримеръ, тегло на едно тѣло и тегло на друго сѫ количества еднородни; а тегло на едно тѣло и врѣмя сѫ количества разнородни.

3. Всяко количество има *голѣминъ*, за кои-то ные не можемъ си науми друго-яче, освѣнь чрѣзъ сравненіе това количество съ друго, на кое-то голѣмина-та е пріята условно за *постояннѣ мѣрѣ*, или *единицѣ*. За различни количества сѫ пріяты различни единици; така за измѣреніе голѣминъ на количество отъ дължинъ имамы единицѣ *лакъши*; за пары — *гроши*; за врѣмя — *часъ*; за тяжесть — *окъ* и пр.

4. Голѣмина на едно количество ся измѣрва за да ся намѣри нейно-то отношеніе къмъ единицѣ-тѣ отъ сѫщѣй родъ съ неї, т. е. да ся намѣри, колко та-кывы единици или части отъ единицѣ-тѣ съдръжатъ въ себе. Сборъ-тѣ на всички единици, найдены въ величинѣ-тѣ на това количество, нарича ся *число* или *брой*. Така напр. кога искамы да намѣримъ,